

A 1738/kultur

Käsittelijä Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee

**jäsenehdotusta
kansanopistoista Pohjoismaissa**

Ehdotus

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto ei jatka *kansanopistoja Pohjoismaissa* koskevan jäsenehdotuksen käsittelyä.

Taustaa

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,
että tutkitaan mahdollisuuksia perustaa pohjoismainen kansanopisto kaikkiin Pohjoismaihin.

Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa -valiokunta käsitteli *kansanopistoja Pohjoismaissa* koskevaa jäsenehdotusta (A 1738) tammikuun 2018 kokouksessaan Tukholmassa. Valiokunta päätti lähettää ehdotuksen lausuntokierrokselle alan keskeisille toimijoille Pohjoismaissa.

Lausunnon antoivat Pohjoismainen kansanopistoneuvosto, Folkehøgskolernes Forening i Danmark, Norjan Folkehøgskolerådet, Suomen Kansanopistoyhdistys, Ruotsin Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation, Kungälvins Nordiska folkhögskolan, Nordens folkhögskola Biskops Arnö ja Kokkolan Pohjoismainen Taidekoulu.

Kaikissa lausunnoissa arvostettiin sitä, että Pohjoismaiden neuvosto käsittelee kansanopistokysymyksiä – niin oppilaitosten välisen yhteistyön lisäämistä kuin Pohjoismaiden parempaa näkyvyyttä niissä. Lausunnoissa oltiin kuitenkin yhtä mieltä siitä, että ehdotus yhden pohjoismaisen kansanopiston nimeämisestä joka maahan ei ole paras tapa profiloida Pohjoismaita kansanopistoissa.

Pohjoismaiden kansanopistoneuvosto korostaa vastauksessaan, että kansanopisto koulutuslaitoksena ilmentää jo sellaisenaan pohjoismaisuutta keskittymällä vahvasti vapauteen, avoimuuteen, demokraattiseen sivistykseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen. Folkehøgskolernes Forening i Danmark ja Ruotsin Rörelsefolkhögskolornas in-

trésseorganisation huomauttavat, että ajatus pohjoismaisen kansanopiston nimeämisestä on ristiriidassa sen perusidean kanssa, että kansanopisto on vapaa ja sitoutumaton laitos, joka päättää itse omasta toiminnastaan.

Lausunnoissa ollaan kuitenkin yksimielisiä siitä, että on olemassa muita tapoja vahvistaa pohjoismaisuutta kansanopistoissa. Lausunnoissa huomautetaan, että opiskelijoiden on nykyisin vaikeampaa saada opintotukea toisessa Pohjoismaassa suoritettavia opintoja varten, ja siksi toivotaan, että toisessa Pohjoismaassa suoritettavia kansanopisto-opintoja koskevia opintotukisääntöjä yhtenäistettäisiin. Toiveena on myös kansanopisto-organisaatioiden yhteistyön rahoitusmahdollisuuksien vahvistaminen esimerkiksi Nordplus-ohjelman avulla ja että yksittäisten opiskelijoiden liikkuvuutta Nordplus-ohjelman kautta voitaisiin tukea.

Pohjoismainen kansanopistoneuvosto toivoo launnossaan saavansa mahdollisuuden tulla valiokuntakokoukseen keskustelemaan tarkemmin näistä asioista. Valiokunta voi kesäkokouksessaan keskustella siitä, haluaako se kutsua kansanopistoneuvoston vieraaksi Oslon istunnon yhteydessä pidettävään valiokuntakokoukseen, jotta sen jälkeen voidaan keskustella mahdollisista asiaan liittyvistä uusista aloitteista ja ehdotuksista.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunta ehdottaa saamiensa lausuntojen perusteella, että jäsenehdotuksen käsittelyä ei jatketa. Sen sijaan Pohjoismainen kansanopistoneuvosto kutsutaan keskustelemaan valiokunnan kanssa muista aloitteista, joilla voitaisiin muun muassa parantaa opiskelijoiden mahdollisuuksia opiskella kansanopistossa toisessa Pohjoismaassa sekä vahvistaa Pohjolan kansanopistojen verkostotyötä.

Oslossa 30. lokakuuta 2018

Anna Kólbrun Árnadóttir (Mifl)

Aron Emilsson (SD)

Daniel Riazat (V)

Johanna Karimäki (vihr.)

Jorodd Asphjell (A)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Lars Mejern Larsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd.)

Marianne Synnes (H)

Mogens Jensen (S)

Norunn Tveiten Benestad (H)

Peter Östman (kd.)

Silvia Modig (vas.)

Tony Wikström (ÅSD)